

Vietnamesiske bønder får afgrøder fra Monsanto

Da en vietnamesisk oberst blev spurgt, hvornår de opdagede faren ved Agent Orange, svarede han "da børnene blev født". Nu vil Vietnams regering tillade genmodificerede afgrøder (GMO'er) i dyrefoder - produceret af det selvsamme firma som stod bag Agent Orange.

Af Wilfred Gluud

Foto: Lasse Jesper Pedersen

Anvendelse af genetisk modificerede organismer i foderstoffer bliver legaliseret i Vietnam trods advarsler om den skade, de forvolder.

Vietnams regering har i starten af 2014 besluttet at tillade firmaer fra USA og Schweiz at vise nogle af deres genetisk modificerede (GMO) majs sorter, ved at plante dem i små områder, mens de venter på godkendelse til at sælge frøene i Vietnam.

En talsmand fra Ministeriet for Landbrug og Udvikling af Landdistrikter udtalte 3. februar 2014 til avisen "Saigon Online" at dyrkningen er planlagt på 1,5 til 2 hektar hver af 2 nordlige, i det centrale højland ved Dak Lak, samt i 2 sydlige provinser.

Den foreslåede legalisering i Vietnam af GMO afgrøder i dyrefoder er en forlængelse af en ambitiøs plan om at udvikle GMO-afgrøder. Planen blev godkendt i 2006 af daværende premierminister Phan Van Khai og var en del af et "større program for udvikling og anvendelse af bioteknologi i landbruget og udvikling af landdistrikter". Planen omfatter dyrkning af visse GMO-afgrøder fra 2015, og Vietnams regering har planer om fra 2020 at anvende GMO-afgrøder på halvdelen af det dyrkede areal.

Pham Van Du, vicedirektør for Dyrkningsdepartementet, fortalte at masedyrkning af GMO-majs vil ske fra 2015: "Markforsøg viser, at BT majs giver et højt udbytte og har en høj modstandsdygtighed mod skadedyr." BT majs er en majstype der er genetisk modificeret til at producere pesticidet Bt og at modstå herbicidet ammoniumglufosinat. Ifølge EFSA (Europæiske Fødevarsikkerhedsautoritet) kan Bt have en skadelig indvirkning på sommerfugle, møl og andre bestøvere.

Kampen mod Monsanto

GMO-afgrøder er kontrolleret af nogle få selskaber som Monsanto, Dupont, Syngenta, BASF, Bayer og Dow som dominerer forskning og patenter og kontrollerer 60 % af frø på verdensmarkedet og 76 % af det agroke-

Ninh Binh

GMO'er er genetisk modificeret organismer, der ved genteknologi har fået generne modificeret, f.eks. med et gen fra en anden organisme. Ofte kan det være fra en fuldstændig ubeslægtet organisme, at det fremmede gen hentes. Populært bruges ofte udtrykket "gensplejset" eller "genmanipuleret".

Monsanto er en multi-national koncern der fremstiller plantegifte, gensplejser og tager patent på frø. Firmaets vigtigste produkt er Roundup som er kraftfremkaldende og forurener grundvandet. Andre produkter er genetisk modificeret majs og soja.

Per Clausen, miljøordfører for Enhedslisten: »Monsantos aktiviteter ødelægger natur og miljø, biodiversitet og livsvilkårene for millioner af mennesker – ikke mindst blandt de fattige. Monsanto har udviklet og taget patent på GMO-planter, som er resistente mod Monsanto's egne sprøjtegifte (mest kendt er Round Up). Det officielle formål er at nedbringe forbruget af pesticider og øge fødevarerproduktionen til gavn for mennesker og natur. Reelt handler det om at øge Monsanto's profit.« Tale 12/10 2013 »March Against Monsanto«.

miske marked på verdensplan i henhold til GRAIN, en indisk-baseret international nonprofit-forening for et fødevarer system baseret på samfundsstyret biodiversitet. Særligt Monsanto stikker i øjnene, efter som selvsamme firma stod bag Agent Orange som blev kastet i tonsvis ud over Vietnam under Vietnamkrigen.

»Jeg har brugt ti år på at dokumentere følgevirkningerne af Agent Orange. Det er jeg vist den eneste på verdensplan, der har gjort,« udtalte jeg til Information 17/8 2013. Jeg udtalte også til Information at "Monsanto er nogle dumme svin" om virksomheden, der i efteråret 2012 opgav sine forsøg med GMO afgrøder i Danmark.

Det var derfor naturligt for mig at være

en af stifterne af aktionsgruppen, der den 25. maj og 12. oktober 2013 arrangerede den danske version af »March Against Monsanto«. Fordi jeg går ind for bedre miljø, og fordi jeg ikke kan klare, at store, multinationale virksomheder tjener penge på patenter og samtidig udnytter de små landmænd.

Under Vietnam-krigen var vi ikke så opmærksomme på »Agent Orange«, kun at man brugte afløvningsmidler for at forhindre guerillaerne i at færdes i junglen, ved at få bladene til at falde af. Det var først senere man fandt ud af at det indeholdt dioxin. Først da alt for mange af USA's egne soldater blev syge, stoppede man brugen. Senere viste det sig også at alt for mange guerillaer og

soldater fra Nordvietnam blev syge. De der kom i direkte kontakt med »Agent Orange«, fik fysiske og psykiske smerter, og de generationer, der kom til verden, efter at man havde brugt »Agent Orange«, blev født med misdannelser.

Multinational invasion

Ifølge Henk Hobbelinek fra GRAIN, bør Vietnams regering være opmærksom på at presset for GMO'er er baseret på falske myter og løfter. "Accept af GMO er at acceptere, at magtfulde transnationale selskaber tager kontrol over Vietnams landbrug. I stedet bør regeringen støtte Vietnams småbønder". Han fortsatte: "De vil have os til at tro, at GMO skal brødføde verden, at de er mere produktive, at de vil afskaffe brugen af landbrugskemikalier, at de kan sameksistere med andre afgrøder, og at de er helt ufarlige for mennesker og miljøet".

Advarsler mod GMO

Hobbelinek fra GRAIN siger, at den vietnamesiske regerings planer er et "klart resultat af GMO-lobbyen." "Først vil de have landet til at acceptere GMO-foder, og så vil de presse på for at få tilladt dyrkning af alle GMO-afgrøder. Sådan gør de overalt."

Viceminister for landbrug og Udvikling af

Landdistrikter Le Quoc Doanh siger, at den nye regulering kun er en sikkerhedsforanstaltning, da Vietnam importerer fire millioner tons soja og 1,5 tons majs til dyrefoder hvert år fra Brasilien, Argentina og USA, herunder genetisk modificerede sorter.

Advarsler ignoreret

Vo Tong Xuan, en velkendt landmand, der plejede at gå ind for GMO-majs til foderindustrien, er nu blevet en modstander af GMO'er. Xuan udtalte at de europæiske lande planlægger at granske import for

GMO'er, især fisk og skaldyr. Sidste år rapporterede de japanske medier at GMO'er blev fundet i risnudler importeret fra et vietnamesisk firma. Han siger, at regeringen nøje bør kontrollere GMO'er, og kræve, at de mærkes. "Vietnameserne bør være mere opmærksomme på problemet, især efter advarsler fra Japan og EU".

Et middel til fattigdomsbekæmpelse

For Monsanto er europæerne for besværlige. Men så længe de kan dyrke deres afgrøder i Argentina, USA og Canada og stadig sælge til Europa, er de ligeglade. Det handler om profit, ikke om principper. Ifølge disse firmaer er GMO-afgrøder et vigtigt element i bekæmpelse af fattigdom i den tredje verden. Selv rock-stjernen Bono, som er en af de største fortalere for G8's program til bekæmpelse af fattigdom i Afrika, står sammen med Monsanto, Kraft og Unilever om at fremme genmodificerede afgrøder som middel til at løse problemet med Afrikas fattigdom.

Men dyrkningen af GMO-planter og anvendelse af pesticider har haft alvorlige og negative konsekvenser i rige og fattige lande. Ved at indsætte en eksotisk kan det få planten til at producere toksiner i større mængder, der kan være farlige for mennesker.

genom. Ved at fastgøre det ønskede gen til et antibiotikumresistensgen kan den nye GMO-plante testes ved at dyrke det i en opløsning, der indeholder det tilsvarende antibiotikum. Hvis planten overlever ved man at den har optaget antibiotikaresistensgenet sammen med det ønskede gen. Der er bekymring for, at bakterier, der lever i tarme af mennesker og dyr kunne afhente et antibiotikumresistensgen fra en GM-plante, før DNA'et bliver helt fordøjet.

I USA påvirker fødevarerallergi cirka 5 % af børn og 2 % af voksne og er en betydelig trussel mod folkesundheden. Allergiske reaktioner hos mennesker opstår, når et normalt harmløst protein går ind i kroppen og stimulerer et immunrespons. Hvis nye protein i GMO fødevarer kommer fra kilder, der aldrig er blevet anvendt til menneskeføde, så er der frygt for at proteinet kan fremkalde immunrespons i mennesker.

Derfor bør vi stoppe anvendelsen af disse produkter og bekæmpe Monsanto og andre multinationale kemikaliegiganter, hvis profitjagt ødelægger livsbetingelserne for befolkningen.

Ninh Binh

Resistens mod antibiotika og fødevarerallergi

I de seneste år er sundhedspersonale blevet alarmeret af det stigende antal af bakteriestammer, der viser resistens over for antibiotika. Bakterier udvikler resistens over for antibiotika ved at skabe antibiotikumresistensgener gennem naturlig mutation. Bioteknologer bruger antibiotikaresistensgener som valgbare markører, når de indsætter nye gener i planter. I de tidlige stadier af processen ved forskerne ikke, om målplanten vil indarbejde det nye gen i sit

Vi må støtte udviklingen af et bæredygtigt økologisk landbrug både her og i tredjeverdenslande. Udviklingen af et bæredygtigt landbrug baseret på økologiske principper skal være en central del af vores udviklingshjælp.

Kilder citeret i artiklen kan findes under Nyheder

www.davifo.dk

www.davifo.dk/ao-docs

www.livognatur.dk